

Divendres 21 d'abril de 2017

SENSE REBOMBORI

La manifestació pública de la fe, per Setmana Santa, té moments emotius i instants execrables. El ventall s'estén des de la inquietant arqueologia medieval de Verges (sempre impactant, la dansa monòtona, incessant, memorable) fins a les demostracions parafeixistes en determinats llocs, com ara la desfilada de La Legión a Málaga, o les arengues d'extrem dreta que hem vist aquests dies a Castelló. El tipus d'experiència religiosa oberta a tothom – que el Vaticà II va rebutjar, fidel a una lectura de l'Evangeli sense rebombori – barreja la pietat popular amb un exhibicionisme fora mida. Quan domina la primera, la tradició pot arribar a ser tant transcendent com la litúrgia, en el sentit que la repetició dels gestos, any rere any, amaga algun tipus d'espiritualitat del tot respectable, fins i tot assimilable a una pregària íntima. Quan s'exhibeix la fe amb repics i fastuositat, l'assumpte esdevé o bé molt turístic o bé molt retrògrad, o totes dues coses alhora.

De tant en tant, l'afany de compromís amb les tradicions en genera una de nova. Això és el que va fer, fa uns anys, els Manaies de sant Daniel a Girona. Van recuperar el nom d'una formació que ja desfilava al segle XVIII (i que van deixar de fer-ho a primers del XX) i la van convertir en una entitat pensada per la solidaritat i la cultura. Durant aquest temps, han esmerçat esforços a parlar de la religió i l'art i la literatura i la història, i ha participat no solament en pregàries, sinó també en campanyes de recollida d'aliments, que és una cosa més concreta. Ara s'han vestit de romans. Més ben dit, de soldats amb un aire renaixentista, com ho eren els primers manaies, els quals barrejaven la iconografia de la urbs amb la comoditat de qui treballa al terrós. Aquests d'ara (quatrecentistes: oscil·len entre Andrea del Castagno, Piero, Mategna i Ucello) han participat per primer cop en una processó, la de Banyoles. Minimalistes. Només quatre armats i un tambor. Sense ensenyar el rostre. Amb rigor i discreció. Amb una fe sense focs artificials.